ANALIZA BONITETNIH INFORMACIJA OBRAZACA BON-1 I BONPLUS ZA AD PLASTIK D.D.

Čabo, Marina

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:066091

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

ANALIZA BONITETNIH INFORMACIJA OBRAZACA BON-1 I BONPLUS ZA AD PLASTIK D.D.

Mentor:
doc. dr. sc. Ivana Dropulić

Student:
Marina Čabo

Split, rujan, 2016.

SADRŽAJ:

1. UVOD 2

1.1. Definiranje problema 2

1.2. Cilj rada 2

1.3. Metode rada 2

1.4. Struktura rada 2

2. ZNAČAJ I ULOGA BONITETNIH INFORMACIJA OBRAZACA BON-1 I BONPLUS 3

2.1. Pojam i vrste financijskih izvještaja 3

2.2. Općenito o obrascu BON-1 3

2.3. Općenito o obrascu BONPLUS 6

3. ANALIZA BONITETNIH INFORMACIJA NA PRIMJERU PODUZEĆA AD PLASTIK D.D. 11

3.1. Općenito o poduzeću AD Plastik d.d. 11

3.2. Analiza bonitetnih informacija obrasca BON-1 za 2014. godinu 12

3.2.1. Opći podaci o poduzetniku 12

3.2.2. Podaci i pokazatelji poslovanja 13

3.2.3. Podaci o zaposlenima 20

3.2.4. Podaci o poslovanju za razdoblje I-IX 2015.godine 21

3.2.5. Stanje novčanih sredstava 22

3.3. Analiza bonitetnih informacija obrasca BONPLUS za 2014. godinu 22

3.3.1. Opći podaci o poduzetniku 22

3.3.2. Financijske informacije 25

3.3.3. Ocjena financijskog rejtinga 26

4. ZAKLJUČAK 28

LITERATURA 29

POPIS GRAFOVA I SLIKA 30

SAŽETAK 31

SUMMARY 32

1. UVOD

1.1. Definiranje problema

Problem istraživanja ovog rada su bonitetne informacije obrazaca BON-1 i BONPLUS. Korisnicima bonitetne informacije služe da bi donosili kvalitetne odluke i da bi mogli zaključiti radi li se o rizičnom poslovanju ili ne.

1.2. Cilj rada

Cilj ovog rada je ukazati na poslovanje poduzeća AD Plastik d.d. koristeći se bonitetnim informacijama BON-1 i BONPLUS obrasca komparirajući 2014. sa 2013. godinom kako bi se uvidjela kretanja pokazatelja.

1.3. Metode rada

Metode koje će se koristiti u radu su metode indukcije, dedukcije, analize, sinteze, komparativna metoda i metoda slučaja.

1.4. Struktura rada

Rad se sastoji od četiri cjeline. Nakon uvodnog dijela, slijedi teorijski gdje će se definirati menadžersko računovodstvo, pojasniti svrha financijskih izvještaja i nabrojiti o kojima se radi, definirati i objasniti pojam bonitetnih informacija obrazaca BON-1 i BONPLUS. U trećem dijelu, gdje se nalaze osnovne informacije o poduzeću AD Plastik d.d., analizirati će se i pokazatelji iz obrazaca BON-1 i BONPLUS na praktičnom primjeru i komparirati ga sa poduzećima u razredu i iste veličine. U zadnjem, četvrtom dijelu, slijedi zaključak rada, njegova literatura te sažetak na hrvatskom i na engleskom jeziku.

2. ZNAČAJ I ULOGA BONITETNIH INFORMACIJA OBRAZACA BON-1 I BONPLUS

Menadžersko računovodstvo je računovodstvo koje pribavlja, obrađuje i interpretira financijske i nefinancijske podatke namijenjene menadžerima da razumiju što se i zašto dogodilo u prošlosti, da kontroliraju sadašnjost i planiraju budućnost.[1]

2.1. Pojam i vrste financijskih izvještaja

Zakonom o računovodstvu određena su temeljna financijska izvješća, obveze njihovih sastavljanja, revidiranja i objavljivanja ovisno o veličini poduzeća kao i kriterij za određivanje veličine poduzeća (mala, srednja ili velika).[2] Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja, koriste se Međunarodni standard financijskog izvještavanja i Hrvatski standard financijskog izvještavanja.

Temeljni financijski izvještaji su bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjeni glavnice i bilješke uz izvještaje, a njihov cilj je informirati zainteresirane korisnike kao što su menadžeri, kreditori, investitori, revizori.[3] Informacije iz financijskih izvještaja daju sliku poslovanja poduzeća. Također, moguć je uvid u greške poslovanja koje bi poduzeće trebalo ispraviti kako bi se stavke financijskog izvještaja poboljšale i prednost poduzeća ojačala te omogućilo poduzeću opstanak na tržištu.

2.2. Općenito o obrascu BON-1

Bonitet znači sposobnost plaćanja, a bonitiranje ocjenjivanje boniteta.[4] Kao na primjer, poduzeće ako podmiruje svoje obveze, smatra se da ima dobar bonitet.

Služba društvenog knjigovodstva projektirala je BON-1.[5] Danas, obrazac BON-1 izdaje Financijska agencije- FINA na zahtjev zainteresiranim korisnicima, a svi koji su preuzeli bonitetnu informaciju upisani su u popis tražitelja.

[1]Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF plus,Zagreb, str. 8.
[2]Vidučić, Lj. (2012.): Financijski menadžment, RRIF, Zagreb, str. 374.
[3]Žager K. i Žager L. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb, str. 158.
[4]Kopun, V. i Slade, J. (1991.): Metode procjene vrijednosti i ocjene boniteta poduzeća, Kopun, Zagreb, str. 83.
[5]Kopun, V. i Slade, J. (1991.): Metode procjene vrijednosti i ocjene boniteta poduzeća, Kopun, Zagreb, str. 89.

Cijena jednog izdanog primjerka iznosi 292,00 kune, a putem interneta 218,00 kuna. Ukoliko korisnik zatraži dva ista primjerka u istoj narudžbi platiti će 112,00 kuna, a različite primjerke 252,00 kuna. [6]Izdaje se na hrvatskom, njemačkom i engleskom jeziku i to preko interneta, telefaksa ili u poslovnicama Financijske agencije.

Obrazac se sastoji od općih podataka o poduzetniku, podataka i pokazatelja poslovanja, podaci o zaposlenima i stanju novčanih sredstava. Bonitetna informacija poduzeća uspoređuje se sa drugim poduzećima u razredu i podrazredu. Rang poduzeća iskazuje njegov položaj.

Objašnjenja pokazatelja mogu se naći na internetskim stranicama Financijske agencije ili u njenim poslovnicama, a objašnjenja služe da bi se utvrdio položaj i uspješnost poslovanja poduzeća. U nastavku rada nalazi se primjer obrasca BON-1.

Slika 1: Primjer obrasca BON-1

I. OPĆI PODACI O PODUZETNIKU

Naziv poduzetnika	
Adresa	
Osobni identifikacijski broj (Porezna uprava)	
Matični broj	
Oblik vlasništva	
Veličina	
Naziv razreda djelatnosti (šifra NKD)	
Broj poduzetnika u razredu	
Broj poduzetnika iste veličine u razredu	
Broj gubitaša u razredu	
Broj dobitaša u razredu	

[6]Podaci o obrascu BON-1 preuzete su sa stranica Financijske agencije: http://www.fina.hr/Default.aspx?sec=1294

II. PODACI I POKAZATELJI POSLOVANJA ZA 2013. GODINU

(Iznosi: u kunama, bez lipa)

Opis	Godina		Rang poduzetnika u razredu u 2013.	
A. Podaci o imovini i izvorima sredstava	2012.	2013.	među svim poduzetnicima	među poduzetnicima iste veličine
1. Vrijednost ukupne imovine				
2. Dugotrajna imovina				
3. Kratkotrajna imovina				
3.1. Zalihe				
3.2. Potraživanja od kupaca				
3.3. Kratkotrajna financijska imovina				
4. Kapital i rezerve				
5. Dugoročne obveze				
6. Kratkoročne obveze				
6.1. Obveze prema dobavljačima				
6.2. Obveze prema kreditnim institucijama				
B. Financijski rezultati				
1. Ukupni prihodi				
2. Prihodi od prodaje na inozemnom tržištu				
3. Ukupni rashodi				
4. Dobit tekuće godine				
5. Gubitak tekuće godine				

Opis	Godina		Razred u 2013.	
C. Pokazatelji financijske stabilnosti, zaduženosti i likvidnosti	2012.	2013.	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
1. Pokriće stalnih sredstava i zaliha, kapitalom i dugoročnim izvorima				
2. Udio kapitala u izvorima sredstava, u %				
3. Faktor zaduženosti, broj godina				
4. Koeficijent obrtaja ukupne imovine				
5.Koeficijent opće likvidnosti				
6. Vrijeme naplate kratkotrajnih potraživanja od kupaca, u danima				
7. Vezivanje zaliha, u danima				

Opis	Godina		Razred u 2013.	
D. Pokazatelji poslovne uspješnosti	2012	2013	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
1. Odnos ukupnog prihoda i rashoda, koeficijent				
2. Udjel dobiti ili gubitka u ukupnom prihodu, u %				
3. Udjel dobiti ili gubitka u imovini, u %				
4. Dobit ili gubitak po zaposlenom, u kunama				

III. PODACI O ZAPOSLENIMA

(iznosi: u kunama , bez lipa)

Razdoblje	Prosječan broj zaposlenih na bazi stanja krajem razdoblja	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada	Prosječna mjesečna bruto plaća po zaposleniku na bazi sati rada*
2011.			
2012.			
2013.			
I - IX 2014.			

IV. PODACI O POSLOVANJU ZA RAZDOBLJE I-IX 2014. GODINE

(iznosi: u kunama , bez lipa)

Opis	Razdoblje	
	I - IX 2013.	I - IX 2014.
1. Ukupni prihodi		
2. Ukupni rashodi		
3. Prihodi od prodaje u inozemstvu		
4. Predujmovi poreza na dobit		
5. Vrijednost ostvarenih investicija u dugotrajnu imovinu		
Opis	stanje 01.01.2014.	stanje 30.09.2014.
6. Zalihe		
7. Potraživanja od kupaca		
8. Obveze prema dobavljačima		

V. STANJE NOVČANIH SREDSTAVA

Stanje na dan	Iznosi u kunama, bez lipa
31. XII 2013.	
31. III 2014.	
30. VI 2014.	
30. IX 2014.	

Izvor: Internetska stranica Financijske agencije,
http://bon.fina.hr/BONweb.web/main/home.jsp

2.3. Općenito o obrascu BONPLUS

Obrazac BONPLUS je proširen izvor informacija obrasca BON-1. Uveden je 2006. godine u Financijskoj agenciji. Obrazac se sastoji od osnovnih podataka o poduzetniku, financijskih informacija i financijskog rejtinga.

BONPLUS zainteresirani korisnici mogu preuzeti u poslovnicama Financijske agencije, putem telefaksa ili elektroničnom poštom. Ukoliko korisnik zatraži jedan primjerak, za njega će platiti

498,00 kuna. Za svaki drugi ili sljedeći primjerak koji su isti i u istoj narudžbi platiti će 205,00 kuna, a različiti u istoj narudžbi 424,00 kuna. Ukoliko korisnik hoće provjeru za vjerodostojnost bonitetnih informacija u obrascu, platiti će 102,00 kune kao i potvrdu zašto informacije nisu izdane.[7] Obrazac BONPLUS kao i obrazac BON-1 izdaju na hrvatskom, njemačkom i engleskom jeziku. U nastavku rada priložit će se primjer obrasca BONPLUS.

Slika 2: Primjer obrasca BONPLUS

A. OSNOVNI PODACI O PODUZETNIKU

Naziv poduzetnika	
Skraćeni naziv poduzetnika	
Adresa	
Osobni identifikacijski broj (Porezna uprava)	
Matični broj (DZS)	
Oblik vlasništva	
Veličina	
Poslovna banka	
Broj zaposlenih u 2015. godini	
Upisani kapital (u kunama)	
Vrijednost izvoza u 2015. godini (u kunama):	
Vrijednost uvoza u 2015. godini (u kunama)	
Godina osnivanja	
Pravni oblik	
Naziv razreda djelatnosti (šifra NKD)	
Članovi društva - osnivači Vlasnik/ortaci*	
Registarski sud Registarsko tijelo*	
Matični broj (iz Sudskog registra) Broj obrtnice/upisnika*	
Članovi uprave - likvidatori	
Nadzorni odbor	
Osnivački akt	
Internetska adresa	
Adresa elektroničke pošte	

[7]Podaci o obrascu BONPLUS preuzete su sa stranica Financijske agencije: http://www.fina.hr/Default.aspx?art=8788

Članovi uprave - likvidatori	
Nadzorni odbor	
Osnivački akt	
Internetska adresa	
Adresa elektroničke pošte	
Broj telefona	

PREDMET POSLOVANJA

PREGLED TRANSAKCIJSKIH RAČUNA			
Red. br.	Broj računa	Naziv banke	Datum otvaranja
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

B. FINANCIJSKE INFORMACIJE

Opis	2013	2014	2015
A. Imovina i izvori sredstava krajem poslovne godine	**Iznosi u kunama**	**Iznosi u kunama**	**Iznosi u kunama**
1. Vrijednost ukupne imovine			
2. Dugotrajna imovina			
3. Kratkotrajna imovina			
3.1. Potraživanja od kupaca			
3.2. Novčana sredstva			
4. Gubitak iznad visine kapitala			
5. Kapital i rezerve			
6. Dugoročne obveze			
7. Kratkoročne obveze			
7.1. Obveze prema dobavljačima			
7.2. Obveze prema kreditnim institucijama			
B. Financijski rezultati			
1. Ukupni prihod			
2. Ukupni rashodi			
3. Dobit nakon oporezivanja			
4. Gubitak nakon oporezivanja			
C. Pokazatelji poslovanja			
1. Stopa vlastitog kapitala, u %			
2. Ekonomičnost ukupnog poslovanja, koeficijent			
3. Rentabilnost ulaganja, u %			
4. Koeficijent opće likvidnosti			
5. Koeficijent obrta ukupne imovine			

PODACI O ZAPOSLENIMA			
Opis	**2013**	**2014**	**2015**
Prosječan broj zaposlenih na bazi stanja krajem razdoblja			
Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada			

Skala ocjena rejtinga

Razred	Fitch	OPIS	Finina ocjena rejtinga
1	AAA AA+	Najviša kvaliteta poslovanja, vjerojatnost zastoja u plaćanjima do 2,5%.	1
2	AA AA-	Vrlo visoka kvaliteta poslovanja, vjerojatnost zastoja u plaćanjima 2,5% do 5,0%.	2
3	A+	Vrlo dobra kvaliteta poslovanja, vjerojatnost zastoja u plaćanjima od 5 do 7,5%.	3
4	A A-	Solidna kvaliteta poslovanja, znatne promjene u okolnostima i okolini mogu oslabjeti poslovni subjekt, vjerojatnost zastoja u plaćanjima 7,5% do 10,0%.	4
5	BBB+ BBB	Prosječna kvaliteta poslovanja, ugroženo plaćanje kamata i dugova kod negativnog razvoja, prihvatljiv rizik, vjerojatnost zastoja u plaćanjima 10,0% do 15,0%.	5
6	BBB-	Niža kvaliteta poslovanja, granično prihvatljiv rizik, vjerojatnost zastoja u plaćanjima 15,0% do 20,0%.	6
7	BB+	Nesigurnost poslovanja, potreban oprez, vjerojatnost zastoja u plaćanjima 20,0% do 25,0%.	7
8	BB BB-	Slaba kvaliteta poslovanja, visoka nesigurnost poslovne suradnje, vjerojatnost zastoja u plaćanjima 25,0% do 30,0%.	8
9	B+ B	Nesigurna kvaliteta poslovanja, vrlo visoka nesigurnost poslovne suradnje, vjerojatnost zastoja u plaćanjima 30,0% do 35,0%.	9
10	-	Otežano ispunjavanje obveza, vjerojatnost zastoja u plaćanjima više od 35%.	10

Izvor: Internetske stranice Financijske agencije:
http://www.fina.hr/Default.aspx?art=8786

3. ANALIZA BONITETNIH INFORMACIJA NA PRIMJERU PODUZEĆA AD PLASTIK D.D.

3.1. Općenito o poduzeću AD Plastik d.d.

AD Plastik d.d. nastalo je 1992. godine kada se izdvojilo iz Jugoplastike, a 1996. godine postaje dioničko društvo. Ime poduzeća "Autodijelovi" 1994. godine se promijenilo u AD Plastik. Najveći je hrvatski proizvođač plastičnih dijelova interijera i eksterijera za automobilsku industriju, a uz pomoć suvremenih alata poduzeće svoje proizvode vodi kroz faze stylinga do optimalnog proizvoda. Poduzeće AD Plastik d.d. sudjeluje u multikulturalnim i globalnim projektima zbog rada na različitim OEM-ima Renaulta, Nissana, VW, Forda, Mitsubishi-a, i još mnogo drugih.

Poduzeće AD Plastik d.d. ima osam tvornica u pet država, tri su u Hrvatskoj, tri u Rusiji i ostale u Srbiji i u Rumunjskoj. Tehnologijom kojom se poduzeće služi je injekcijsko prešanje, termooblikovanje, bojanje, puhanje i ekstruzija te netkani tekstil. Usluge koje pruži kupcu već od rane faze proizvoda su analiza tržišta i istraživanje, razvoj proizvoda i procesa, reverzibilni inžinjering i validacija proizvoda.[8]

[8]Opći podaci o poduzeću AD Plastikd.d. nalaze se na internetskim stranicama poduzeća: http://www.adplastik.hr/hr/8-ad-plastik-grupa/

3.2. Analiza bonitetnih informacija obrasca BON-1 za 2014. godinu

3.2.1. Opći podaci o poduzetniku

U prvom dijelu obrasca BON-1 nalaze se opći podaci o poduzetniku kako bi se saznalo sa kojim poduzećem se posluje i kakvih još sličnih poduzeća ima. Sastoje se od naziva poduzetnika, adrese, osobnog identifikacijskog broja, matičnog broja, oblika vlasništva, veličine, naziva razreda, broja poduzetnika u razredu i poduzetnika iste veličine u razredu te broja gubitaša i dobitaša u razredu.

AD Plastik d.d., koji se nalazi u Solinu u Matoševoj 8, spada u kategoriju velikog poduzeća. Poduzetnika u razredu ima 46, a onih iste veličine 2. Udio gubitaša u razredu iznosi 28%, dok dobitaša 67%. U nastavku rada nalazi se slika sa detaljnijim informacijama:

Slika 3: Opći podaci o poduzeću AD Plastik d.d.

Naziv poduzetnika	AD PLASTIK d.d.
Adresa	SOLIN, MATOŠEVA 8
Osobni identifikacijski broj (Porezna uprava)	48351740621
Matični broj	3440494
Oblik vlasništva	Poduzeće u mješovitom vlasništvu - s pretežito privatnim kapitalom(više od 50%)
Veličina	Veliki
Naziv razreda djelatnosti (šifra NKD)	Proizvodnja ostalih dijelova i pribora za motorna vozila (2932)
Broj poduzetnika u razredu	46
Broj poduzetnika iste veličine u razredu	2
Broj gubitaša u razredu	13
Broj dobitaša u razredu	31

Izvor: Interni podaci iz poduzeća AD Plastik d.d.

3.2.2. Podaci i pokazatelji poslovanja

Pokazatelji se promatraju kao nosioci informacija koji služe za svakodnevno poslovanje i donošenje odluka.[9] U ovome dijelu obrasca nalaze se podaci o imovini i izvorima sredstava, financijskog rezultata, pokazatelja financijske stabilnosti, zaduženosti i likvidnosti i pokazatelja poslovne uspješnosti. Utvrditi će se sa koliko imovine poduzeće raspolaže, kolike su mu obveze, da li posluje sa dobitkom ili gubitkom i da li je zaduženo, likvidno, profitabilno, rentabilno.

A. Podaci o imovini i izvorima sredstava

Podaci koji se nalaze u ovoj skupini uzeti su iz bilance, a sastoje se od vrijednosti ukupne imovine, dugotrajne i kratkotrajne imovine, kapitala i rezervi te dugoročnih i kratkoročnih obveza. Ovaj dio obrasca daje prikaz financijske pozicije tvrtke na određeni datum.[10] Podaci su prikazani kroz dvi godine, usporedbom se mogu utvrditi kretnje (da li je ta stavka imala smanjenje ili povećanje). Rang kojemu se teži je da bude što veći kod svih stavki, osim kod gubitka koji je veći od kapitala. Analizirajući poduzeće AD Plastik d.d., u 2014. i 2013. godini, stavke koje su se povećale u 2014. godini su vrijednost ukupne imovine i dugotrajne, zalihe i potraživanja od kupaca kao izdvojeni pokazatelji kratkotrajne imovine, zatim kratkoročne obveze sa izdvojenim pokazateljima obveza prema dobavljačima i obveza prema kreditnim institucijama. Ostale stavke su se smanjile u 2014. godini. Povećanje obveza prema dobavljačima za 111.209.438 kuna u 2014. godini u odnosu na 2013. kao i povećanje, na primjer, potraživanja od kupaca od 99.014.771 kuna, ukazuje na jako dobro poslovanje poduzeća AD Plastik d.d. Poduzeće je rangirano kao vodeće među svim poduzećima i poduzećima iste veličine kod svih stavki podataka o imovini i izvorima sredstava. Brojke vezane za svu imovinu, kapital i obveze, zajedno sa rangom poduzeća navedeni su i na slici:

[9]Žager K. i Žager L. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb, str. 178.
[10]Vidučić, Lj. (2012.): Financijski menadžment, RRIF, Zagreb, str. 376.

Slika 4: Podaci o imovini i izvorima sredstava poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Rang poduzetnika u razredu u 2014.	
A. Podaci o imovini i izvorima sredstava	2013.	2014.	među svim poduzetnicima	među poduzetnicima iste veličine
1. Vrijednost ukupne imovine	1.318.586.716	1.396.210.674	1	1
2. Dugotrajna imovina	844.652.339	1.050.229.721	1	1
3. Kratkotrajna imovina	354.831.285	283.474.181	1	1
3.1. Zalihe	37.351.285	56.881.889	2	2
3.2. Potraživanja od kupaca	55.959.929	154.974.700	1	1
3.3. Kratkotrajna financijska imovina	43.087.764	15.719.018	1	1
4. Kapital i rezerve	685.882.725	625.309.099	1	1
5. Dugoročne obveze	204.715.674	201.376.693	1	1
6. Kratkoročne obveze	403.652.012	553.536.665	1	1
6.1. Obveze prema dobavljačima	107.064.333	218.273.771	1	1
6.2. Obveze prema kreditnim institucijama	206.140.015	252.051.023	1	1

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

B. Financijski rezultat

U ovoj skupini, nalaze se ukupni prihodi i prihodi od prodaje na inozemnom tržištu kao pozitivne komponente financijskog rezultata, ukupni rashodi kao negativna komponenta financijskog rezultata te dobit ili gubitak tekuće godine koji su uzeti iz računa dobiti i gubitka po kojemu se temelji uspješnost poslovanja poduzeća.[11] Dobit ili gubitak ovise o visini prihoda i rashoda kao na primjer, ukoliko su prihodi veći od rashoda, poduzeće ostvaruje dobit i obratno. Također, teži se što većem rangu, osim ako je kod gubitka. Poduzeće posluje sa dobitkom što je i cilj poslovanja. Poduzeće je vodeće i ima najveću dobit od svih poduzeća u razredu i iste veličine u razredu i smanjila se za 29.795.353 kuna, što se može zaključiti iz slike:

[11]Žager K. i Žager L. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb, str. 44-45.

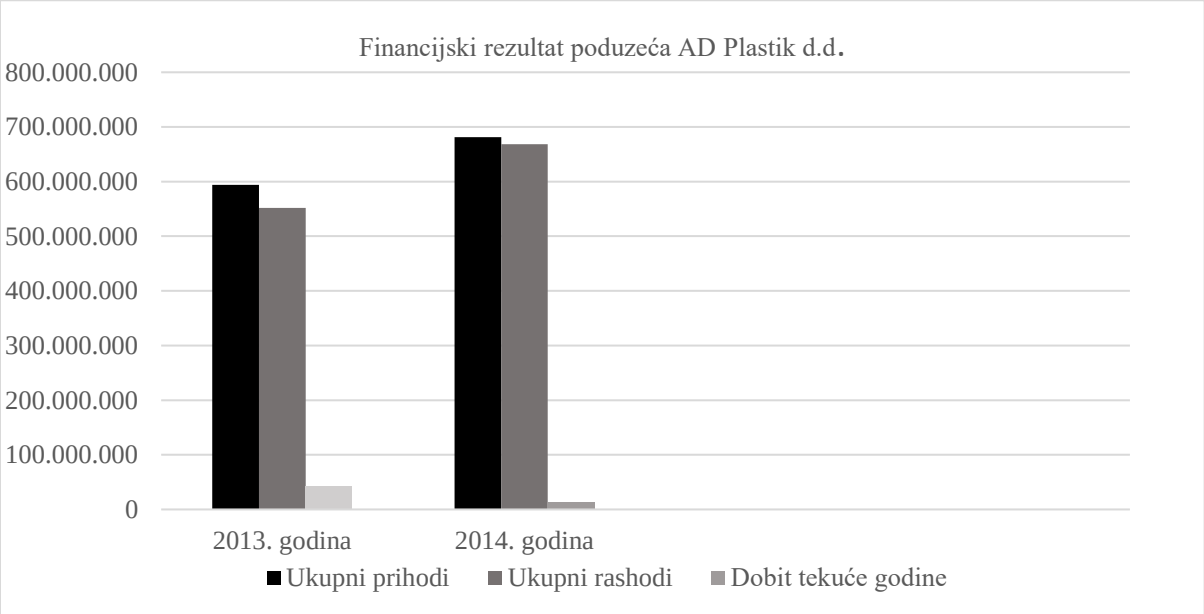
Slika 5: Financijski rezultat poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Rang poduzetnika u razredu u 2014.	
3. Financijski rezultat				
1. Ukupni prihodi	594.202.102	681.090.687	1	1
2. Prihodi od prodaje na inozemnom tržištu	511.523.409	588.846.222	1	1
3. Ukupni rashodi	551.772.580	668.222.717	1	1
4. Dobit tekuće godine	42.519.724	12.724.371	1	1
5. Gubitak tekuće godine	0	0	-	-

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

Na grafikonu se vidi jasno povećanje prihoda i rashoda u 2014. godini te smanjenje dobiti, koja se smanjila iz razloga što su se rashodi povećali više nego što su prihodi.

Grafikon 1: Financijski rezultat poduzeća AD Plastik d.d.

Izvor: Prikaz autora

C. Pokazatelji financijske stabilnosti, zaduženosti i likvidnosti

U trećem dijelu podataka i pokazatelja poslovanja nalaze se pokriće stalnih sredstava i zaliha, kapitalom i dugoročnim izvorima, udio kapitala u izvorima sredstava, faktor zaduženosti, koeficijent obrtaja ukupne imovine i opće likvidnosti, vrijeme naplate kratkotrajnih potraživanja od kupaca i vezivanje zaliha. Pokazatelji su prikazani kao i u skupini A i B kroz 2013. i 2014. godinu te će se uspoređivati sa svim poduzetnicima u razredu i iste veličine u

razredu. U ovoj skupini detaljnije će se pojasniti svaki od pokazatelja i priložiti će se slike radi lakšeg razumijevanja.

1) Pokriće stalnih sredstava i zaliha, kapitalom i dugoročnim izvorima pokazuje financijsku stabilnost poduzeća. Optimalan koeficijent kod ovog pokazatelja iznosi 1,00 (poželjna je vrijednost 1,00 ili više).[12] Pokazatelj kod poduzeća AD Plastik d.d. u 2014. godini iznosi 0,75 i ukazuje na to da poduzeće ima nizak stupanj financijske stabilnosti. U odnosu na 2013. godinu (kada je poduzeće bilo financijski stabilno), pokazatelj se pogoršao za 0.26. AD Plastik d.d. je bolji od prosjeka.

Slika 6: Pokriće stalnih sredstava i zaliha, kapitalom i dugoročnim izvorima poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Razred u 2014.	
C. Pokazatelji financijske stabilnosti, zaduženosti i likvidnosti	2013.	2014.	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
1. Pokriće stalnih sredstava i zaliha, kapitalom i dugoročnim izvorima	1,01	0,75	0,67	0,61

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

2) Udio kapitala u izvorima sredstava, u % ili stupanj samofinanciranja poduzeća za procjenu zaduženosti poduzetnika uzima vrijednost od 50% kao optimalnu (poželjna sta veća vrijednost).[13] U 2014. godini obveze poduzeća AD Plastik d.d. iznosile su 55,21%. Pokazatelj se pogoršao za 7,23 postotna poena u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu. Poduzeće ima nizak stupanj samofinanciranja. U odnosu na prosjek, poduzeće je bolje.

Slika 7: Udio kapitala u izvorima sredstava, u % poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Razred u 2014.	
C. Pokazatelji financijske stabilnosti, zaduženosti i likvidnosti	2013.	2014.	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
2. Udio kapitala u izvorima sredstava, u %	52,02	44,79	36,84	32,52

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

[12]Kopun, V. i Slade, J. (1991.): Metode procjene vrijednosti i ocjene boniteta poduzeća, Kopun, Zagreb, str. 85.
[13]Kopun, V. i Slade, J. (1991.): Metode procjene vrijednosti i ocjene boniteta poduzeća, Kopun, Zagreb, str. 85.

3) Faktor zaduženosti ukazuje na potrebno vrijeme, odnosno godine, da poduzeće isplati sve svoje obveze. Mjera za procjenu zaduženosti iznosi 5 godina, a što je viša vrijednost, veća je i zaduženost.[14] Poduzeće AD Plastik d.d. u 2014. godini je prekomjerno zaduženo, poduzeću je potrebno 16 godina da isplati svoje obveze. Broj godina je duplo veći u 2014. godini (u 2013. godini također prekomjerno zaduženo). U odnosu na prosjek, poduzeće je lošije, drugim poduzećima treba manje godina da isplate svoje obveze.

Slika 8: Faktor zaduženosti u broju godina poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Razred u 2014.	
C. Pokazatelji financijske stabilnosti, zaduženosti i likvidnosti	2013.	2014.	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
3. Faktor zaduženosti, broj godina	8	16	13	14

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

4) Koeficijent obrtaja ukupne imovine odnos je prihoda i imovine. Analizira se koliko novčanih jedinica prihoda nastane od jedne novčane jedinice imovine, odnosno kakva je efikasnost poduzeća pri korištenju imovine.[15] Na praktičnom primjeru poduzeća AD Plastik d.d. ostvaruje 0,49 kuna prihoda po jednoj jedinici imovine. Poduzeće ostvaruje veće prihode u 2014. godini, a u odnosu na prosjek, manje.

Slika 9: Koeficijent obrtaja ukupne imovine poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Razred u 2014.	
C. Pokazatelji financijske stabilnosti, zaduženosti i likvidnosti	2013.	2014.	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
4. Koeficijent obrtaja ukupne imovine	0,45	0,49	0.67	0.69

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

5) Koeficijent opće likvidnosti je sposobnost poduzeća da u roku podmiri sve svoje obveze.[16] Za ocjenu likvidnosti poduzeća koriste se koeficijenti 2,00 i 1,00. Idealan koeficijent je 2,00 ili više i tada se smatra da poduzeće podmiruje sve svoje obveze. U rasponu od 1,00 i 2,00 likvidnost poduzeća je upitna, a ako je ispod 1,00, poduzeće ne podmiruje svoje obveze. Poduzeće AD Plastik d.d. ne podmiruje svoje obveze u 2014. i 2013. godini, tj. poduzeće nije likvidno, a pokazatelj se smanjio za 0,37 u 2014. godini. U odnosu na prosjek, poduzeće je lošije od svih poduzetnika, ali bolje od onih iste veličine.

[14]Žager K. i Žager L. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb, str.177.
[15]Belak, V. (1995.): Menadžersko računovodstvo. RRIF, Zagreb, str. 70
[16]Belak, V. (1995.): Menadžersko računovodstvo. RRIF, Zagreb, str. 71.

Slika 10: Koeficijent opće likvidnosti poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Razred u 2014.	
C. Pokazatelji financijske stabilnosti, zaduženosti i likvidnosti	2013.	2014.	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
5. Koeficijent opće likvidnosti	0,88	0,51	0,56	0,47

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

6) Vrijeme naplate kratkoročnih potraživanja od kupaca ukazuje na broj dana da poduzeće unovči svoja potraživanja.[17] Što je vrijednost niža, vrijeme naplate je kraće. Pokazatelj u 2014. godini ukazuje da poduzeću treba 63 dana da naplati svoja potraživanja, a vrijednost mu je duplo veća u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu. Poduzeće u odnosu na prosjek je lošije.

Slika 11: Vrijeme naplate kratkotrajnih potraživanja od kupaca u u danima poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Razred u 2014.	
C. Pokazatelji financijske stabilnosti, zaduženosti i likvidnosti	2013.	2014.	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
6. Vrijeme naplate kratkotrajnih potraživanja od kupaca, u danima	34	63	37	36

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

7) Vezivanje zaliha je broj dana da poduzeće svoje zalihe pretvori u potraživanja od kupaca, odnosno da ih proda.[18] Za poduzeće je bolje ako je broj dana potreban za prodati manji. U 2014. godini poduzeću je bilo potrebno 28 dana da proda svoje zalihe, a pokazatelj se u 2014. u odnosu na 2013. godinu povećao za 5 dana, odnosno pogoršao. U odnosu na prosjek, poduzeću treba manje dana da pretvori svoje zalihe u potraživanja od kupaca.

Slika 12: Vezivanje zaliha u danima poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Razred u 2014.	
C. Pokazatelji financijske stabilnosti, zaduženosti i likvidnosti	2013.	2014.	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
7. Vezivanje zaliha, u danima	23	28	46	39

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

[17]Belak, V. (1995.): Menadžersko računovodstvo. RRIF, Zagreb, str. 76.
[18]Belak, V. (1995.): Menadžersko računovodstvo. RRIF, Zagreb, str. 75.

D. Pokazatelji poslovne uspješnosti

U ovoj skupini, nalaze se odnos prihoda i rashoda, udjel dobiti ili gubitka u prihodu i u imovini, te dobit ili gubitak po zaposlenome. Kao i kod prethodnih stavki podataka i pokazatelja poslovanja, podaci se stavljaju u odnos dvi godine i poslovanje poduzeća se uspoređuje sa drugim poduzećima u razredu i onih iste veličine u razredu. Pokazatelje ćemo također detaljnije objasniti.

1) Koeficijent odnosa prihoda i rashoda, odnosno, koliko prihoda se ostvari po jedinici rashoda, ukazuje na ekonomičnost poslovanja.[19] Koeficijent 1,00 je prijelaz između ekonomičnog i neekonomičnog poslovanja, a poželjna vrijednost je veća od 1,00. AD Plastik d.d. posluje ekonomično u 2014. i 2013. godini, a pokazatelj se smanjio za 0,06 u 2014. godini. U odnosu na prosjek, poduzeće posluje bolje.

Slika 13: Koeficijent odnosa ukupnog prihoda i rashoda poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Razred u 2014.	
D. Pokazatelji poslovne uspješnosti	2013	2014	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
1. Odnos ukupnog prihoda i rashoda, koeficijent	1,08	1,02	0,99	0,98

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

2) Udjel dobiti ili gubitka u ukupnom prihodu ukazuje na profitabilnost poslovanja poduzeća kao pokazatelj uspješnosti poslovanja.[20] Poželjan što veći udio dobiti u prihodu. AD Plastik d.d. u 2014. godini posluje profitabilno i ostvaruje 1,87% udjela dobiti u imovini. Poduzeće posluje profitabilno i u 2013. godini i tada ima veću vrijednost za 5,29%. U odnosu na prosjek posluje bolje.

Slika 14: Postotak udjela dobiti ili gubitka u ukupnom prihodu poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Razred u 2014.	
D. Pokazatelji poslovne uspješnosti	2013	2014	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
2. Udjel dobiti ili gubitka u ukupnom prihodu, u %	7,16	1,87	-1,24	-1,59

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

[19]Žager K. i Žager L. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb, str. 178.
[20]Žager K. i Žager L. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb, str. 44.

3) Udjel dobiti ili gubitka u imovini je pokazatelj rentabilnosti poslovanja, odnosno koliko jedinica dobiti se ostvaruje raspoloživom imovinom.[21] Također, poželjan što veći udio. Poduzeće AD Plastik d.d. posluje rentabilno u 2014. godini (udio iznosi 0,91%). Pokazatelj je veći u 2013. godini za 2,31%. Poduzeće u odnosu na prosjek, posluje bolje.

Slika 15: Postotak udjela dobiti ili gubitka u imovini poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Razred u 2014.	
D. Pokazatelji poslovne uspješnosti	2013	2014	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
3. Udjel dobiti ili gubitka u imovini, u %	3,22	0,91	-0,83	-1,10

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

4) Dobit ili gubitak po zaposlenom je pokazatelj koji se uspoređuje i koji bi trebao biti veći od podataka iz usporedne godine i podataka iz podrazreda. Uz pomoć ovog pokazatelja može se predočiti efikasnost poslovanja poduzeća i zaposlenika.[22] Kod poduzeća AD Plastik d.d. ostvaruje 13.952 kuna dobiti po zaposlenome u 2014. godini, te se pokazatelj smanjio u odnosu na 2013. godinu za 33.609 kuna. U odnosu na prosjek, poduzeće AD Plastik d.d. posluje bolje.

Slika 16: Dobit ili gubitak po zaposlenom u kunama poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Godina		Razred u 2014.	
D. Pokazatelji poslovne uspješnosti	2013	2014	Svi poduzetnici	Poduzetnici iste veličine
4. Dobit ili gubitak po zaposlenom, u kunama	47.561	13.952	-6.335	-8.731

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

3.2.3. Podaci o zaposlenima

Podaci o zaposlenima i njihovoj bruto plaći prikazuju kretanja jedino kod poduzetnika, a prati se povećanje ili smanjenje plaće, otpuštanje ili zapošljavanje radne snage. AD Plastik d.d. u 2014. godini ima 1.038 zaposlenih krajem razdoblja, svakom zaposlenom bruto plaća prosječno iznosi 7.607 kuna. Poduzeće ima rast zaposlenih u razdoblju od 2012. do 2014. godine, što znači da je zapošljavalo novu radnu snagu, te je 2014. godine prosječna bruto plaća bila najveća. U razdoblju prvih devet mjeseci 2015. godine, ne raspolaže se podacima o prosječnom broju

[21]Žager K. i Žager L. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb, str. 305.
[22]Kopun, V. i Slade, J. (1991.): Metode procjene vrijednosti i ocjene boniteta poduzeća, Kopun, Zagreb, str. 87.

zaposlenih krajem razdoblja i na bazi sata rada tako da nema pojave kod podatka prosječne mjesečne bruto plaće po zaposleniku.

Slika 17: Podaci o zaposlenima poduzeća AD Plastik d.d.

Razdoblje	Prosječan broj zaposlenih na bazi stanja krajem razdoblja	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada	Prosječna mjesečna bruto plaća po zaposleniku na bazi sati rada*
2012.	830	815	7.517
2013.	855	894	7.166
2014.	1.038	912	7.607
I - IX 2015.	...	...	-

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

3.2.4. Podaci o poslovanju za razdoblje I-IX 2015. godine

U ovom dijelu obrasca BON-1 iskazani su ukupni prihodi i rashodi te prihodi od prodaje u inozemstvu, predujmovi poreza na dobit i vrijednost ostvarenih investicija u dugotrajnu imovinu promatrano kroz dvi godine u istom razdoblju (prvih tri, šest ili devet mjeseci). U drugoj polovici nalaze se podaci o zalihama, potraživanju od kupaca i obveze prema dobavljačima iste godine, na njenom početku i nakon devet mjeseci (u ovom primjeru). Obrazac BON-1 ne raspolaže ovim podacima (prikazano kao "…").

Slika 18: Podaci za razdbolje I-IX 2015. godine poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	Razdoblje	
	I - IX 2014.	I - IX 2015.
1. Ukupni prihodi	...	...
2. Ukupni rashodi	...	...
3. Prihodi od prodaje u inozemstvu	...	...
4. Predujmovi poreza na dobit	...	...
5. Vrijednost ostvarenih investicija u dugotrajnu imovinu	...	...
Opis	**stanje 01.01.2015.**	**stanje 30.09.2015.**
6. Zalihe	...	...
7. Potraživanja od kupaca	...	...
8. Obveze prema dobavljačima	...	...

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

3.2.5. Stanje novčanih sredstava

U zadnjem dijelu obrasca BON-1 nalaze se podaci o stanju novčanih sredstava koja se prate svaka tri mjeseca i 31.12. prethodne godine, a cilj je da poduzetnik ne ostvaruje minus. Poduzeće AD Plastik d.d. 31.12.2015. godine na svome računu ima 1.800.522 kuna. Podacima u ostalim razdobljima se ne raspolaže (31.03., 31.06. i 31.09.2015. godine).

Slika 19: Stanje novčanih sredstava poduzeća AD Plastik d.d.

Stanje na dan	Iznosi u kunama, bez lipa
31. XII 2014.	1.800.522
31. III 2015.	...
30. VI 2015.	...
30. IX 2015.	...

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

3.3. Analiza bonitetni informacija obrasca BONPLUS za 2014. godinu

3.3.1. Opći podaci o poduzetniku

Opći podaci o poduzetniku sastoji se od tri dijela. U prvom dijelu nalaze se podaci kao i kod obrasca BON-1 (vidi na stranici 12) i podaci o poslovnoj banci, broju zaposlenih, upisanom kapitalu, o izvozu i uvozu poduzeća, godine osnivanja, pravnog oblika, članova društva, registarskog suda, matičnog broja iz Sudskog registra, članova uprave, nadzornog odbora, osnivačkog akta, internetske adrese, adrese elektroničke pošte i broja telefona. Zatim, slijedi predmet poslovanja gdje se navode djelatnosti poduzeća i u trećem dijelu, pregled transakcijskih računa poduzeća kod banaka.

AD Plastik d.d. ima upisani temeljni kapital od 419.958.400 kuna. Izvoz u 2014. godini je veći od uvoza za 575.424.230 kuna, što ukazuje na jako dobro poslovanje poduzeća sa inozemstvom. Broj zaposlenih je već naveden kod podataka o zaposlenima iz obrasca BON-1 (vidi na stranici 21), a podaci o banci nalaze se u nastavku rada. Detaljnije informacije nalaze se na slici:

Slika 20: Opći podaci o poduzeću AD Plastik d.d.

Naziv poduzetnika	AD PLASTIK dioničko društvo za proizvodnju dijelova i pribora za motorna vozila i proizvoda iz plastičnih masa
Skraćeni naziv poduzetnika	AD Plastik d.d.
Adresa	21210 SOLIN, Matoševa Ulica 8
Osobni identifikacijski broj (Porezna uprava)	48351740621
Matični broj (DZS)	03440494
Oblik vlasništva	Poduzeće u mješovitom vlasništvu - s pretežito privatnim kapitalom(više od 50%)
Veličina	Veliki poduzetnik
Poslovna banka	Raiffeisenbank Austria d.d.
Broj zaposlenih u 2014. godini	912
Upisani kapital (u kunama)	419.958.400
Vrijednost izvoza u 2014. godini (u kunama):	588.846.222
Vrijednost uvoza u 2014. godini (u kunama)	13.421.992
Godina osnivanja	1988
Pravni oblik	Dioničko društvo
Naziv razreda djelatnosti (šifra NKD)	2932 - Proizvodnja ostalih dijelova i pribora za motorna vozila
Članovi društva - osnivači Vlasnik/ortaci*	...
Registarski sud Registarsko tijelo*	TRGOVAČKI SUD U SPLITU
Matični broj (iz Sudskog registra) Broj obrtnice/upisnika*	060007090
Članovi uprave - likvidatori	Ivica Tolić - član uprave - zastupa Društvo pojedinačno i samostalno Katija Klepo - član uprave - zastupa Društvo pojedinačno i samostalno Mladen Peroš - član uprave - direktor, zastupa Društvo pojedinačno i samostalno od 1. listopada 2011. godine Denis Fusek - član uprave - direktor, zastupa Društvo pojedinačno i samostalno od 26. rujna 2013. godine HRVOJE JURIŠIĆ - član uprave - direktor, zastupa Društvo pojedinačno i samostalno od 26. rujna 2013. godine Marinko Došen - predsjednik uprave - direktor, zastupa Društvo pojedinačno i samostalno od 6. veljače 2015.godine
Nadzorni odbor	Drandin Dmitrij Leonidovič - član nadzornog odbora Nikola Zovko - zamjenik predsjednika nadzornog odbora Marijo Grgurinović - član nadzornog odbora Igor Solomatin Antoljevič - član nadzornog odbora Nadezhda Anatolyevna Nikitina - član nadzornog odbora Josip Boban - predsjednik nadzornog odbora Dolores Čerina - član nadzornog odbora
Osnivački akt	Odlukom Glavne skupštine od 16. srpnja 2009. godine, izmijenjen je Statut od 18. srpnja 2008. godine, u članku 26 odredbe o Nadzornom odboru. Pročišćeni tekst Statuta od 16. srpnja 2009. godine, s potvrdom javnog bilježnika, dostavljen u Zbirku isprava.
Internetska adresa	www.adplastik.hr
Adresa elektroničke pošte	adplastik@adplastik.hr
Broj telefona	021206444

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

Poduzeće ima više predmeta poslovanja, od proizvodnje različitih proizvoda ili inputa za gotove proizvode, pružanja usluga, davanja savjeta, zastupanja inozemnih tvrtki, popravka i gradnje,

kupnje i prodaje, trgovačkog posredovanja i još mnogo drugih. Popis svih djelatnosti nalazi se u nastavku rada.

Slika 21: Predmet poslovanja poduzeća AD Plastik d.d.

PREDMET POSLOVANJA
* Proizv. dijelova i pribora za motorna vozila
* Proizvodnja i promet medicinskog pribora za jednokratnu primjenu od plastič. masa: plastična šprica za jednokratnu primjenu, set za infuziju, set za transfuziju, igla za hemodijalizu za jednkrat. terapijsku aplikaciju, vrećica za urin za jednok.uporabu
* Zastupanja inozemnih tvrtki
* Medjunarodno otpremništvo
* Proizvodnja gotovih tekstilnih proizvoda, osim odjeće
* Proizvodnja sintetičnog kaučuka, u primarnim oblicima
* Proizvodnja ljepila i želatine
* PROIZVODNJA PROIZVODA OD GUME I PLASTIKE
* PROIZVODNJA PROIZVODA OD METALA, OSIM STROJEVA I OPREME
* Gradnja i popravak čamaca za razonodu i sportskih čamaca
* Proizvodnja stolica i sjedala
* Proizvodnja sportske opreme
* Reciklaža nemetalnih ostataka i otpadaka
* RAČUNALNE I SRODNE DJELATNOSTI
* Davanje savjeta, usmjeravanje i operativna pomoć pravnim osobama
* Izrada nacrta računovodstvenoga sustava, programa za knjigvodstvo troškova, postupaka proračunske kontrole
* Savjeti i pomoć pravnim osobama u vezi s planiranjem, organizacijom, efikasnošću i kontrolom, upravljačke informacije itd.
* Savjeti za upravljanje, kao što su npr. od agronoma i agroekonomista, na farmama itd.
* Kupnja i prodaja robe
* Trgovačko posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu
* Korištenje opasnih kemikalija
* Oporaba opasnog i neopasnog otpada

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

U trećem dijelu općih podataka o poduzetniku nalaze se računi poduzeća otvoreni kod različitih banaka. Ispisan je broj računa i datum kad je račun otvoren. Najviše pet računa može biti ispisano u obrascu. U nastavku se nalazi popis transakcijskih računa poduzeća AD Plastik d.d.:

Slika 22: Pregled transakcijskih računa poduzeća AD Plastik d.d.

PREGLED TRANSAKCIJSKIH RAČUNA			
Red. br.	Broj računa	Naziv banke	Datum otvaranja
1.	HR7024840081100270768	Raiffeisenbank Austria d.d.	14.01.2002.
2.	HR1023600001101278050	Zagrebačka banka	02.03.2002.
3.	HR4024070001100115133	OTP banka Hrvatska d.d.	15.03.2002.
4.	HR8723900011100306844	Hrvatska poštanska banka d.d.	24.12.2002.
5.	HR8323300031100017882	Splitska banka	31.03.2003.

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

3.3.2. Financijske informacije

U drugom dijelu obrasca nalaze imovina i izvori sredstava krajem poslovne godine, financijski rezultat i pokazatelj poslovanja. Podaci o zaposlenima, svi pokazatelji unutar skupina A i B te neki iz skupine C i D (pokazatelji ekonomičnosti ukupnog poslovanja, koeficijent opće likvidnosti i koeficijent obrta ukupne imovine), definirani su i objašnjeni unutar obrasca BON-1 (vidi na stranicama 16-20) te se neće ponovno objašnjavati unutar obrasca BONPLUS.

C. Pokazatelji poslovanja

1) Stopa vlastitog kapitala u % je snaga kapitala kroz visinu njegova udjela u ukupnim izvorima. Najlošiji udjel je ispod 10%, a sve poviše 30% se smatra vrlo dobrim udjelom.[23] Poduzeće AD Plastik d.d. u 2014. godini ima najmanji udjel, a sve tri godine poduzeću su udjeli ocjenjeni kao vrlo dobri. Pokazatelj se u 2014. smanjio za 7,23 postotna poena.

Slika 23: Stopa vlastitog kapitala poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	2012	2013	2014
C. Pokazatelji poslovanja			
1. Stopa vlastitog kapitala, u %	60,93%	52,02%	44,79%

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

[23]Podatak o ocjeni udjela nalaze se na službenim stranicama Financijske agencije: http://www.fina.hr/Default.aspx?art=8786

2) Rentabilnost ulaganja u % prikazuje odnos dobiti prije oporezivanja koja je uvećana za kamatu i ukupnu imovinu.[24] Ukoliko je pokazatelj ispod 8% rentabilnost ulaganja se smatra lošom, a sve poviše 15% veoma dobrom. [25]Rentabilnost ulaganja kod poduzeća AD Plastik d.d. može se ocijeniti lošom, sve tri godine je ispod 8% što je minimalni kriterij za ostvariti rentabilno ulaganje. U 2014. godini je najmanja, a najveća u 2012. godini.

Slika 24: Rentabilnost ulaganja poduzeća AD Plastik d.d.

Opis	2012	2013	2014
C. Pokazatelji poslovanja			
3. Rentabilnost ulaganja, u %	4,92%	4,25%	2,40%

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

3.3.3. Ocjena financijskog rejtinga

Ocjena rejtinga služi da bi se utvrdilo vjerojatnost zastoja od plaćanja. Ocjena može biti u rasponu od 1 do 10, odnosno od vjerojatnosti zastoja plaćanja od 2,5% do 35%. Izvanredan rejting je ocjena 1, dok najnižu kvalitetu poslovanja označava ocjena 10. Poduzeće AD Plastik d.d. ima ocjenu 6, odnosno srednji rejting. Smatra se da poduzeće ima vjerojatnost od 16,6% da će doći do zastoja u plaćanju, tj. 83,4% vjerojatnosti u narednih godinu dana da neće doći do zastoja u plaćanju. U prilogu je prikazana ocjena rejtinga poduzeća AD Plastik d.d.

[24]Žager K. i Žager L. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb, str. 305.
[25] Podatak o rentabilnosti ulaganja nalaze se na službenim stranicama Financijske agencije: http://www.fina.hr/Default.aspx?art=8786

Slika 25: Ocjena rejtinga poduzeća AD Plastik d.d.

Ocjena rejtinga	Vjerojatnost zastoja plaćanja	Kategorija rejtinga	Opis
1	do 2,5%	Izvanredan rejting	Najviša kvaliteta poslovanja; vjerojatnost zastoja u plaćanjima do 2,5%
2	2,5% do 5%	Izvrstan rejting	Vrlo visoka kvaliteta poslovanja; vjerojatnost zastoja u plaćanjima 2,5% do 5%
3	5% do 7,5%	Vrlo dobar rejting	Vrlo dobra kvaliteta poslovanja; vjerojatnost zastoja u plaćanjima 5% do 7,5%
4	7,5% do 10%	Solidan rejting	Solidna kvaliteta poslovanja; znatne promjene u okolnostima i okolini mogu oslabiti poslovni subjekt; vjerojatnost zastoja u plaćanjima 7,5% do 10%
5	10% do 15%	Dobar rejting	Prosječna kvaliteta poslovanja; ugroženo plaćanje kamata i dugova kod negativnog razvoja; vjerojatnost zastoja u plaćanjima 10% do 15%
6	**15% do 20%**	**Srednji rejting**	**Niža kvaliteta poslovanja; granično prihvatljiv rizik; vjerojatnost zastoja u plaćanjima 16,6%**
7	20% do 25%	Ispodprosječan rejting	Nesigurnost poslovanja, potreban oprez; vjerojatnost zastoja u plaćanjima 20% do 25%
8	25% do 30%	Slab rejting	Slaba kvaliteta poslovanja, visoka nesigurnost poslovne suradnje, vjerojatnost zastoja u plaćanjima 25% do 30%
9	30% do 35%	Jako slab rejting	Nesigurna kvaliteta poslovanja, vrlo visoka nesigurnost poslovne suradnje, vjerojatnost zastoja u plaćanjima 30% do 35%
10	Više od 35%	Najniži rejting	Vrlo nesigurna kvaliteta poslovanja, vjerojatnost zastoja u plaćanjima više od 35%

Izvor: Interni podaci poduzeća AD Plastik d.d.

4. ZAKLJUČAK

Rizik poslovanja i poduzimanja poslovnih pothvata može se smanjiti koristeći se informacijama. U ovom radu na temelju bonitetnih informacija obrazaca BON-1 i BONPLUS donosi se zaključak da li poduzeće posluje profitabilno, rentabilno, da li je likvidno, posluje li sa dobitkom ili gubitkom i još mnogo drugih informacija.

Za praktičan dio rada, uzeto je poduzeće AD Plastik d.d. kako bi se analiziralo njegovo poslovanje koristeći se obrascima BON-1 i BONPLUS u 2013. i 2014. godini. Iz navedenog, analizom se zaključilo da je poduzeće poslovalo sa dobitkom i rangirano je kao vodeće te nije imalo minus na svome računu. Posluje profitabilno, rentabilno i ekonomično, ali pokazatelji su se smanjili u 2014. godini. Poduzeću AD Plastik d.d., trebalo je više vremena u 2014. godini za pretvorit svoje zalihe u potraživanja i naplatiti ih, a obveze poduzeće je povećalo i ne podmiruje ih, odnosno, poduzeće nije likvidno.

U 2014. godini otvorila su se nova radna mjesta i radnicima su se povećale plaće ali poduzeće bilježi smanjenje dobiti po zaposlenom. Poduzeće u 2014. godini bilježi trend pada većinu pokazatelja poslovanja u odnosu na 2013. godinu.

LITERATURA

1) Belak V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb
2) Habek, M., Tadijančević S., Tepšić, R. (1990.): Računovodstvena teorija i metoda, PROGRES, Zagreb
3) Habek, M. (2004.): Temelji računovodstva i analitika knjigovodstva, RRIF, Zagreb
4) Kopun, V. i Slade, J. (1991.): Metode procjene vrijednosti i ocjene boniteta poduzeća, Kopun, Zagreb
5) Leko, V. (1996.): Procjena boniteta trgovačkog društva: Kako prepoznati poslovnog partnera, MASMEDIA, Zagreb
6) Osmanagić-Bedenik, N.: Rejting kao suvremeni način ocjene boniteta, RRIF, Zageb
7) Službeni tekstovi za Hrvatsku (2007.):Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, knjiga iz III. ciklusa Računovodstvo poduzetnika, RRIF, Zagreb
8) Tintor, J. (2000.): Poslovna analiza, MASMEDIA, Zagreb
9) Vidučić, Lj. (2012.): Financijski menadžment, RRIF, Zagreb
10) Vujević, I. (2003.): Financijska analiza, Ekonomski fakultet, Split
11) Žager, K. i Žager, L. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA, Zagreb
12) Žarkić-Joksimović, N. (1991.): Računovodstvo za menadžere, Naučna knjiga, Beograd
13) Internetski izvori:

    http://www.adplastik.hr/hr/8-ad-plastik-grupa/ stranica posjećena 07.09.

    http://www.fina.hr/Default.aspx?art=8786 stranica posjećena 13.08.

    http://www.moj-bankar.hr/kazalo/B/BON-1; stranica posjećena 13.08.

POPIS GRAFOVA I SLIKA

Graf 1: Financijski rezultat poduzeća AD Plastik d.d. 15

Slika 1: Primjer obrasca BON-1 4
Slika 2: Primjer obrasca BONPLUS 7
Slika 3: Opći podaci o poduzeću AD Plastik d.d. 12
Slika 4: Podaci o imovini i izvorima sredstava poduzeća AD Plastik d.d. 14
Slika 5: Financijski rezultat poduzeća AD Plastik d.d. 15
Slika 6: Pokriće stalnih sredstava i zaliha, kapitalom i dugoročnim izvorima poduzeća AD Plastik d.d. 16
Slika 7: Udio kapitala u izvorima sredstava, u % poduzeća AD Plastik d.d. 16
Slika 8: Faktor zaduženosti u broju godina poduzeća AD Plastik d.d. 17
Slika 9: Koeficijent obrtaja ukupne imovine poduzeća AD Plastik d.d. 17
Slika 10: Koeficijent opće likvidnosti poduzeća AD Plastik d.d. 18
Slika 11: Vrijeme naplate kratkotrajnih potraživanja od kupaca u u danima poduzeća AD Plastik d.d. 18
Slika 12: Vezivanje zaliha u danima poduzeća AD Plastik d.d. 18
Slika 13: Koeficijent odnosa ukupnog prihoda i rashoda poduzeća AD Plastik d.d. 19
Slika 14: Postotak udjela dobiti ili gubitka u ukupnom prihodu poduzeća AD Plastik d.d. 19
Slika 15: Postotak udjela dobiti ili gubitka u imovini poduzeća AD Plastik d.d. 20
Slika 16: Dobit ili gubitak po zaposlenom u kunama poduzeća AD Plastik d.d. 20
Slika 17: Podaci o zaposlenima poduzeća AD Plastik d.d. 21
Slika 18: Podaci za razdbolje I-IX 2015. godine poduzeća AD Plastik d.d. 21
Slika 19: Stanje novčanih sredstava poduzeća AD Plastik d.d. 22
Slika 20: Opći podaci o poduzeću AD Plastik d.d. 23
Slika 21: Predmet poslovanja poduzeća AD Plastik d.d. 24
Slika 22: Pregled transakcijskih računa poduzeća AD Plastik d.d. 25
Slika 23: Stopa vlastitog kapitala poduzeća AD Plastik d.d. 25
Slika 24: Rentabilnost ulaganja poduzeća AD Plastik d.d. 26
Slika 25: Ocjena rejtinga poduzeća AD Plastik d.d. 27

SAŽETAK

Menadžersko računovodstvo je bitna grana računovodstva zbog informacija koje pruži različitim korisnicima. Bonitetne informacije otkrivaju kako posluje poduzeće i služe da bi se donijele odluke.

Podaci koji su od relevantne važnosti su: da li poduzeće posluje profitabilno, ekonomično, rentabilno, da li posluje sa dobitkom ili gubitkom, kakvi su odnosi sa kupcima i dobavljačima, da li podmiruje obveze, jeli financijski stabilno. U radu su se koristili obrasci BON-1 i BONPLUS. BON-1 obrazac se koristi da bi se otkrio bonitet poduzeća, također da bi se poduzeće moglo uspoređivati sa ostalim poduzećima. Kod obrasca BONPLUS, uz ostale podatke koje nam pruži obrazac BON-1, jako bitna stavka je ocjena financijskog rejtinga koja služi da bi se saznala informacija o riziku zastoja plaćanja poduzeća.

S obzirom na suvremenost, brzinu promjena, održavanje poduzeća kao stabilnog u takvim uvjetima, od iznimne važnosti je kvaliteta informacija koja mu se pruža.

Ključne riječi: menadžersko računovodstvo, bonitetne informacije, brzina promjena

SUMMARY

Management accountancy is an important segment of accountancy due to the type of information it provides to a manager. Solvency (or business oundness) information reveal the details of business operations and are used in decision making.

The relevant data are: profitability of a business entity, its economic viability, solvency, its relations with customers and suppliers, timeliness of obligatory payments, financial stability etc. BON-1 and BONPLUS forms were used in preparation of this thesis. BON-1 form was used to establish the solvency of the business entity as well as for the purpose of comparison between different business entities. In using the BONPLUS form, in addition to the information provided through the BON-1 form, a highly relevant element is the assessment of the financial rating. This can be used as a source of information on the risk of delays in payments by the business entity in question.

Considering the actuality, the speed of the change and the need to maintain the business stable under suchcircumstances, the quality of information offered to it is of extreme importance.

Keywords: management accountancy, solvency information, speed of change